



KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER

Bruxelles, 27.6.2001  
KOM(2001)355 endelig

**MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN TIL RÅDET OG EUROPA-  
PARLAMENTET**

**Offentlige finanser i ØMU - 2001**

{SEK (2001) 1093}

## MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN TIL RÅDET OG EUROPA-PARLAMENTET

### Offentlige finanser i ØMU - 2001

#### *Hurtig udvikling i debatten om budgetpolitik i ØMU'en*

Denne meddelelse, som omhandler *offentlige finanser i ØMU'en*, indeholder en gennemgang af medlemsstaternes budgetudvikling i 2000 og en vurdering af udsigterne på kort og mellemlangt sigt.<sup>1</sup> Endvidere indeholder den en grundig undersøgelse af nogle af de vigtigste spørgsmål i debatten om budgetpolitikken på EU-plan. Denne debat formes af en række faktorer, ikke mindst en voksende forståelse af de udfordringer og begrænsninger, som medlemsstaterne står over for i udformningen af budgetpolitikken i ØMU. Fire spørgsmål dominerer diskussionen om budgetpolitikken i EU:

- *stabilitets- og vækstpaktens målsætning om budgetstillinger, der er "tæt på balance eller udviser overskud", er et vigtigt mål, der endnu ikke er nået i en række medlemsstater:* efter at have gennemført en imponerende budgetkonsolidering i perioden frem til ØMU'en forpligtede medlemsstaterne sig i de overordnede retningslinjer for den økonomiske politik principielt til at realisere målsætningen om en budgetstilling, der er "tæt på balance eller udviser overskud", inden udgangen af 2001. Opfyldelsen af målsætningen i stabilitets- og vækstpakten er af afgørende betydning for, at ØMU'en kan fungere tilfredsstillende, da det vil sikre overholdelse af underskudsloftet på 3 % af BNP og give mulighed for, at de automatiske stabilisatorer kan slå fuldt igennem i tilfælde af en økonomisk afmatning. På baggrund af den forværring af budgetsaldiene, der forventes i år, og øgede risici for en forringelse af den økonomiske situation forbliver realiseringen af målsætningen i stabilitets- og vækstpakten et vigtigt budgetpolitisk mål for de lande, der fortsat har store strukturelle underskud
- *betydningen af en budgetpolitik, der sikrer et passende policy-mix for såvel euroområdet som medlemsstaterne:* ØMU'en er en enestående økonomisk-politisk ramme, i den forstand at den kendetegnes ved en centraliseret pengepolitik, men decentraliserede budgetpolitikker. Medlemsstaternes budgetpolitik skal derfor sikre et passende policy-mix på nationalt plan, samtidig med at de skal bidrage til en passende finanspolitisk situation for euroområdet som helhed. Der er en voksende opmærksomhed om behovet for at opfylde begge disse mål. Den vigtige rolle, som medlemsstaternes budgetpolitik spiller med hensyn til at sikre det rigtige policy-mix på nationalt plan, var åbenlys for adskillige måneder siden, da der var klare tegn på overophedning i flere medlemsstater i euroområdet. Desuden er der ved at brede sig en erkendelse af, at et balanceret policy-mix for euroområdet som helhed (dvs. en dosering, hvor finanspolitikken ikke medfører en for stor belastning af pengepolitikken) er et nødvendigt skridt for at kunne modvirke den aktuelle økonomiske afdæmpning
- *udvidelse af debatten om budgetpolitikken til også at omfatte de offentlige finansers kvalitet og holdbarhed:* nye prioriteter kommer frem nu, da de fleste medlemsstater har reduceret deres budgetuligevægte. Det er nødvendigt at udvide debatten om budgetpolitikken på EU-plan fra dens nuværende fokusering på disciplin til også at inddrage betydningen af de offentlige finansers bidrag til vækst og beskæftigelse. Udfordringen, som medlemsstaterne står over for,

---

<sup>1</sup> Denne meddelelse er baseret på en analyse indeholdt i rapporten "Public finances in EMU – 2001" fra Generaldirektoratet for Økonomiske og Finansielle Anliggender, European Economy Reports N° 3, 2001.

er nu at fastholde sunde budgetstillinger, samtidig med at de sænker skattebyrden, omstrukturerer de offentlige udgifter i retning af at støtte en videnbaseret økonomi og tager højde for budgetkonsekvenserne af befolkningens aldring. Holdbare offentlige finanser bidrager ydermere til den overordnede strategi for bæredygtig udvikling, som vandt støtte på Göteborg-topmødet i juni 2001. Budgetovervågningen på EU-plan skal udvikles, hvis den skal understøtte medlemsstaterne i gennemførelsen af deres ambitiøse reformprogrammer, der ikke må bringe medlemsstaternes bestræbelser på at sikre budgetdisciplin i fare

- *der er behov for en bedre samordning om budgetspørgsmål:* nylige begivenheder har vist en utilstrækkelig samordning af budgetspørgsmål i ØMU'en og har derved fremhævet medlemsstaternes manglende evne til at reagere hurtigt og konsekvent på fælles økonomiske chok/udfordringer. Disse begivenheder har f.eks. rejst spørgsmålet om, hvordan der skal reageres på pres for lavere benzinpriser i en situation med stigende oliepriser, hvordan de ekstraordinære indtægter fra salget af UMTS-licenser skal bruges, hvordan en holdbar reduktion af skattebyrden skal tilvejebringes, og hvilken rolle budgetpolitikkerne mest hensigtsmæssigt kan spille i bestræbelserne på at inddæmme overophedningspres. Stillet over for økonomiske chok/udfordringer af en sådan karakter er det rimeligt at forvente, at lande i en monetær union vil reagere med politikker, der er konsistente, og som tager hensyn til implikationerne for euroområdet, selv om de enkelte politikreaktioner selvfølgelig bør skræddersyes for at afspejle landespecifikke omstændigheder. Selv i de situationer, hvor medlemsstaternes politikker stort set har været i overensstemmelse med de finanspolitiske rammevilkår i EU, har manglen på samordning efterladt det indtryk, at landene er uvillige til at erkende de nationale foranstaltningers implikationer for euroområdet, og at samordningen først finder sted efter begivenheden. Det er nødvendigt, at de åbenlyse problemer med at samordne budgetpolitikkerne snarest tackles.

## **Budgetudvikling og udsigter**

De seneste budgetpolitiske udviklinger og udsigter giver et blandet billede. På den ene side har budgetunderskuddet i euroområdet været fortsat faldende til 0,7 % af BNP i 2000 (ekskl. UMTS-indtægterne), hvilket er et fald på 0,5 % af BNP sammenlignet med 1999, og samtidig er skattebyrden ved at blive reduceret i de fleste lande. Desuden er hovedparten af de ekstraordinære indtægter fra salget af UMTS-licenser som aftalt blevet brugt til at reducere gælden.

På den anden side forventes fire eurolande (Tyskland, Frankrig, Italien og Portugal) at få store underskud i 2001. Disse lande har forpasset muligheden for at udnytte det seneste favorable vækstklime til at nå målet fra stabilitets- og vækstpagten, og har som følge heraf mindre manøvrerum under den nuværende økonomiske afmatning. Generelt burde budgetresultatet for 2000 have været bedre, da nogle regeringer brugte en del af den "vækstdividende", der blev højere end forventet, til skattenedskæringer eller udgiftsførøgelser. Desuden forventes både de faktiske og konjunkturkorrigerede budgetsaldi i euroområdet at blive forringet lidt i 2001, hvilket repræsenterer det første tilbageslag i budgetkonsolideringen siden 1993. Mens dette i vid udstrækning skyldes en ønskelig lettelse af skattebyrden, er de hermed forbundne udgiftsreformer blevet udsat eller tonet ned i nogle lande, bl.a. foranstaltninger til modernisering af pensionsordningerne.

Risiciene ved en afmatning vokser, ligesom der er en faldende vækst i de fleste lande. I denne situation bør de automatiske budgetstabilisatorer få lov til at slå fuldt igennem i de lande, der allerede har opnået budgetstillinger, der overholder målsætningen i stabilitets- og vækstpagten

om en situation, der er "tæt på balance eller viser overskud". I modsætning hertil bør de automatiske stabilisatorer ikke få lov til at virke fuldt ud i de medlemsstater, der endnu ikke har realiseret målsætningen i stabilitets- og vækstpagten, da det kunne føre til underskud, der nærmer sig underskudsloftet på 3 % af BNP.

Alt i alt har det samlede policy-mix for euroområdet været velafbalanceret i 2000 og 2001. Derimod har policy-mix'et på nationalt plan ikke altid været hensigtsmæssigt, da budgetpolitikken i nogle lande ikke har været afstemt med den indenlandske konjunktursituation og de pengepolitiske betingelser. På kort sigt er det vigtigt at fastholde et sundt policy-mix for euroområdet som helhed for at begrænse de negative konsekvenser af den nuværende afdæmpning i væksten: en for stærk lempelse af finanspolitikken kunne overbelaste pengepolitikken og dermed resultere i højere rentesatser end nødvendigt. I de medlemsstater, der viser tegn på overophedning, er det nødvendigt at gøre en særlig indsats for at sikre, at finanspolitikken på nationalt plan afspejler disse landes særlige konjunktursituation og pengepolitiske vilkår.

For så vidt angår udsigterne på mellemlangt sigt, indebærer de opdaterede stabilitets- og konvergensprogrammer en stort set neutral finanspolitik, samtidig med at der åbnes mulighed for en jævn reduktion af skattebyrden. De viser også, at alle medlemsstater sigter på at nå målsætningen i stabilitets- og vækstpagten om en budgetstilling, der er "tæt på balance eller viser overskud", men i nogle tilfælde først i 2003 eller 2004. Dette tyder på, at budgetkonsolideringen i nogle lande udskydes til de sidste år, der dækkes af programmerne. Det er vigtigt, at målsætningen i stabilitets- og vækstpagten realiseres i overensstemmelse med forpligtelserne i de overordnede retningslinjer for den økonomiske politik, sådan at der ikke bliver tale om et mål, der hele tiden udskydes i fremtiden. Mens nogle medlemsstater har opstillet mellemsigtede mål, der går videre end målsætningen i stabilitets- og vækstpagten om en budgetstilling, der er "tæt på balance eller viser overskud", ser de fleste medlemsstaters programmer ud til at mangle ambitioner med hensyn til andre budgetpolitiske mål, og specielt behovet for at forberede sig på de budgetmæssige konsekvenser af befolkningens aldring.

### **Budgetovervågning og -institutioner**

En sund budgetudvikling forudsætter velfungerende institutioner, der har effektive beslutningstagningsprocedurer, mål og adfærdsregler. Det er derfor nødvendigt at se på, hvordan budgetinstitutionerne på både EU-plan og nationalt plan er ved at tilpasse sig de nye vilkår for at føre en national finanspolitik i en monetær union.

Et centralt spørgsmål i relation til budgetovervågning i ØMU'en er, hvilke mål på mellemlangt sigt, som skal give mulighed for at overholde målsætningen om en budgetstilling, der er "tæt på balance eller viser overskud" som fastsat i stabilitets- og vækstpagten. Da ØMU'en blev lanceret, var det første skridt at sikre, at medlemsstaternes budgetstillinger ville skabe en tilstrækkelig sikkerhedsmargin, sådan at de automatiske stabilisatorer kunne slå igennem under et konjunkturtilbageslag, uden at underskudsloftet på 3 % af BNP blev overskredet. Da der nu er skabt en sådan konjunkturmæssig sikkerhedsmargin i de fleste medlemsstater, bør man gå til den næste etape og nå en situation, der er "tæt på balance eller viser overskud": det giver mulighed for at skabe en supplerende sikkerhedsmargin for andre budgetmæssige risici (f.eks. en uventet nedgang i skatteindtægterne, udgiftsoverskridelser eller rentechok) og, i de stærkt forgældede lande, at foretage en hurtig reduktion af den offentlige gæld ned mod referenceværdien på 60 % af BNP.

Et budget, der kendetegnes ved en strukturel ligevægt, vil give hovedparten af landene mulighed for at overholde målsætningen i stabilitets- og vækstpagten, da en sådan situation vil tage højde for budgetmæssige risici som følge af konjunkturtilbageslag og uventede budgetudviklinger. Realiseringen af denne målsætning er særdeles vigtig for stærkt forgældede lande (Belgien, Grækenland og Italien), hvis de hurtigt skal reducere gældsniveauet til under 60 % af BNP. For lande, der har stærke automatiske stabilisatorer (Nederlandene, Finland og, uden for euroområdet, Danmark og Sverige), synes et mindre strukturelt overskud på omkring 1 % af BNP imidlertid at være passende. Alt i alt harmonerer disse foreslåede mål med de budgetfremskrivninger, som medlemsstaterne har skitseret i deres opdaterede stabilitets- og konvergensprogrammer.

I en nylig meddelelse om styrkelse af policy-koordineringen i euro-området,<sup>2</sup> fremlagde Kommissionen en række praktiske forslag til, hvordan EU's budgetovervågning kan forbedres inden for den bestående lovramme. Fire forslag fortjener en nærmere overvejelse, nemlig a) at indføre et princip, hvorefter medlemsstaterne på forhånd informerer Kommissionen og Rådet om væsentlige budgetbeslutninger, inden de endeligt vedtages/træffes; b) at fastsætte, at stabilitets- og konvergensprogrammerne forelægges hvert år om efteråret; c) at forbedre programmernes informationsindhold; d) at udvide deres dækning til også at omfatte spørgsmålet om de offentlige finansers holdbarhed på lang sigt.

Nationale budgetregler og -procedurer bidrager til at realisere budgetmålene på EU-plan. Medlemsstaternes budgetinstitutioner påvirkes i en række henseender helt klart af behovet for at være på linje med EU-overvågningen. I denne sammenhæng er det en nøgelfaktor, at stabilitets- og vækstpagten opstiller budgetmål og forpligtelser på mellemlangt sigt (3-4 år) sammenlignet med den traditionelle fokusering på et årligt budgetforløb på nationalt plan. Delvis som følge af stabilitets- og vækstpagten anvender adskillige medlemsstater nu en flerårig budgetteringsramme eller andre mekanismer/retningslinjer i forbindelse med at opstille og kontrollere prioriteterne for de offentlige udgifter på mellemlangt sigt.

Forpligtelserne på EU-plan er også med til at bestemme relationerne mellem de forskellige budgetaktører på nationalt plan, dvs. centralregeringen, det nationale parlament og statslige og lokale myndigheder. Adskillige medlemsstater har indført bestemmelser for at styrke hvert enkelt myndighedsniveaus ansvar for at bidrage til at overholde det mål for den offentlige sektors saldo, der er fastsat i stabilitets- eller konvergensprogrammerne. En udvikling, der skal hilses velkommen, er de såkaldte "interne stabilitetspagter", der er blevet indgået i en række medlemsstater.

### **Budgetpolitik og konjunkturstabilisering i ØMU**

Budgetpolitik og konjunkturstabilisering (og navnlig de automatiske finanspolitiske stabilisatorers funktion) er centrale spørgsmål i debatten om finanspolitik i ØMU. Analyse af disse spørgsmål er vigtig, idet den kunne tjene som grundlag for udvikling af retningslinjer for den passende politiske reaktion, der forventes af en medlemsstat i ØMU, når den står over for forskellige typer økonomiske chok, dvs. en fælles analytisk ramme, som kan bidrage til at undgå tidligere tiders koordineringsfejl.

På grund af tabet af en national monetær politik i ØMU må budgetpolitikken spille en mere fremtrædende rolle med hensyn til at udjævne indvirkningen af landespecifikke chok til den reale produktion. Til det formål bør normen for budgetmæssig adfærd være at lade de automatiske

---

<sup>2</sup> COM(2001)82

stabilisatorer fungere frit under såvel konjunkturedgang som konjunkturopsving, idet diskretionær politik er undtagelsen snarere end reglen. Mens denne konklusion er forholdsvis ukontroversiel, udestår fortsat en række uafklarede spørgsmål. Er automatiske stabilisatorer altid til gavn for økonomien? Hvor stor konjunkturudjævning kan der forventes af de automatiske stabilisatorer? Hvilken slags reformer kan forbedre effektiviteten af de automatiske stabilisatorer?

Svarene afhænger i høj grad af, om de chok, der rammer økonomien, skyldes efterspørgsels- eller udbudssiden, om end denne skelnen ikke altid er helt tydelig i praksis. I tilfælde af efterspørgselschok, såsom et opsving i privatforbruget eller et fald i eksporten, bevæger produktionsgab og inflationen sig i samme retning. Automatiske finanspolitiske stabilisatorer kan derfor spille en nyttig rolle, idet de kan afbøde virkningen på såvel produktion som priser. Erfaringen viser, at automatiske stabilisatorer er særdeles effektive til at udjævne chok, der påvirker privatforbruget, men mindre effektive i tilfælde af chok, der påvirker investeringerne eller den udenlandske efterspørgsel.

I modsætning hertil sender udbudschok (såsom ændringer i energipriser eller teknologisk innovation) typisk produktionen og inflationen i modsatte retninger: f.eks. medfører en stigning i olieprisen et negativt produktionsgab og højere inflation. I dette tilfælde bidrager de automatiske stabilisatorer til at udjævne produktionen, men på bekostning af endnu højere inflation. Hvis chokket er permanent (dvs. påvirker omfanget af den potentielle aktivitet), er de automatiske stabilisatorer endvidere ikke til stor nytte, hvis de forsinker den nødvendige tilpasning hen imod det "nye" niveau for den potentielle produktion: hvad der i stedet for er brug for, er offentlige finanser, som bidrager til fleksibilitet på produkt- og faktormarkederne med det formål at give produktionen mulighed for at nærme sig sit nye ligevægtsniveau. I praksis viser erfaringen, at de automatiske stabilisatorer har en forholdsvis ringe indvirkning i tilfælde af udbudschok: det er således usandsynligt, at de vil lægge en bremse på den nødvendige tilpasning eller gøre det vanskeligere for ECB at fastholde prisstabilitet.

### **Forbedring af de offentlige finansers kvalitet og holdbarhed**

Det Europæiske Råd i Stockholm i marts 2001 anerkendte behovet for at udvide debatten om budgetpolitikken på EU-plan fra det nuværende fokus på budgetstabilitet til også at omfatte de offentlige finansers vigtige bidrag til vækst og beskæftigelse. Det blev især påpeget, at der skulle ske en forbedring af de offentlige finansers kvalitet og holdbarhed.

Som anført i Kommissionens og Rådets fælles rapport til Det Europæiske Råd i Stockholm i marts 2001<sup>3</sup> kan de offentlige finansers "kvalitet" bidrage til den økonomiske vækst og beskæftigelsen på mange forskellige måder. Offentlige udgifter (f.eks. til investeringer i realkapital og humankapital, forskning og innovation, uddannelse, sociale og regionale overførsler) kan styrke beskæftigelses- og produktionsmulighederne. Manglen på konsistente og opdaterede data, navnlig vedrørende den funktionelle fordeling af de offentlige udgifter, har imidlertid indtil nu hæmmet en dybtgående og generel analyse af disse spørgsmål, som skal tages op i fremtidige rapporter sammen med benchmarking af relevante politikker (f.eks. uddannelse, forskning og udvikling). Det er vigtigt med et stærkt engagement fra medlemsstaternes side for at få rettet op på sådanne statistiske mangler.

---

<sup>3</sup> Det Europæiske Råd (2001): Fælles rapport fra Økofin-Rådet og Kommissionen om de offentlige finansers bidrag til vækst og beskæftigelse: bedre kvalitet og holdbarhed (Stockholm 23.-24. marts 2001), 6997/01.

Skattesystemerne kan også bidrage til vækst og beskæftigelse ved at tilstræbe en afbalanceret byrdefordeling på tværs af skattegrundlaget, fremme iværksætterånd og tilvejebringe de rette incitamenter for de økonomiske aktører til at arbejde, spare og investere. Effektive skattesystemer kan også fremme strukturændringer i tilfælde af permanente chok og kan desuden tilskynde arbejdstagerne til at forblive længere i arbejdsstyrken og derved bidrage til at imødegå udfordringerne i forbindelse med befolkningens aldring.

Der er gjort en række fremskridt med hensyn til at lempe skattebyrden på arbejdskraft og reducere de marginale skattesatser. I flere medlemsstater er det sket i forbindelse med miljøskattereformer, hvor reduktioner i skattebyrden på arbejdskraft er blevet finansieret gennem nye eller højere skatter på forurening eller ressourceforbrug, som fører til, at eksterne miljøomkostninger medregnes i markedspriserne. Hidtil har resultaterne imidlertid været blandede, og der er behov for en yderligere indsats, idet den samlede beskatning af arbejdskraften i visse medlemsstater fortsat er meget høj efter historisk og international målestok. En særlig indsats er stadig nødvendig for at reducere skattebyrden for lavtlønnet arbejdskraft. Fremskridt inden for miljøskatte-området har hidtil været beskedent, og dette emne kunne blive taget op i kommende rapporter.

Hvad angår dagpengesystemerne er der gjort en række beskedne fremskridt i de seneste år, og der mangler stadig en del i at gøre dem mere beskæftigelsesvenlige. Gennem en række nylige foranstaltninger er arbejdsløsheds- og socialsikringsordningerne blevet strammet gennem en revision af berettigelseskriterierne, styrkelse af kontrollen med, om betingelserne for modtagelse af dagpenge er opfyldt, og en forbedring af den samlede styring og håndhævelse. Der har imidlertid ofte manglet en overordnet tilgang, som tager hensyn til vekselvirkningen mellem skatte- og dagpengesystemer. Desuden har skiftet fra passive til aktive politikker været relativt begrænset. Uden yderligere reformer vil det være vanskeligt for EU at opfylde de ambitiøse beskæftigelsesmål, der blev fastsat på Det Europæiske Råd i Lissabon og Stockholm.

Den langsigtede holdbarhed for de offentlige finanser har fået endnu større betydning i ØMU. Aldringen vil resultere i et betydeligt fald i arbejdsstyrkens størrelse, en fordobling af pensionsbyrden i 2050 og derfor et voldsomt fald i forholdet mellem antallet af beskæftigede personer og inaktive personer. De seneste prognoser fra den økonomisk-politiske komité (EPC) viser, at udgifterne til offentlige pensioner kunne stige med mellem 3 % og 5 % af BNP i de fleste medlemsstater i de næste årtier, med meget store stigninger i visse lande (navnlige Spanien, Grækenland og Portugal, som alle finansierer offentlige pensioner efter pay-as-you-go-metoden). Hvis der tages hensyn til sundheds- og plejeudgifter til de ældre, kan aldringens samlede indvirkning på de offentlige udgifter nå op på en gennemsnitlig stigning på mellem 5 % og 8 % af BNP.

Dette giver anledning til bekymring over de offentlige finansers holdbarhed på længere sigt: træffes der ikke foranstaltninger til at imødegå de budgetmæssige omkostninger ved aldringen, kan det blive vanskeligt for medlemsstaterne at overholde stabilitets- og vækstpagten og gøre det vanskeligt for ECB at implementere den fælles pengepolitik. Holdbare offentlige finanser indebærer imidlertid ikke blot, at strukturelle underskud og stigende gæld skal undgås (dvs. overholdelse af målene i stabilitets- og vækstpagten), men også, at skattebyrden skal holdes på et rimeligt niveau, således at vækst og beskæftigelse ikke hæmmes, og at det sikres, at væsentlige ikke-aldersafhængige offentlige udgifter (såsom uddannelse og investeringer) ikke fortrænges af behovet for stadig stigende udgifter på pensions- og sundhedsområdet.

Kommissionens og Rådets fælles rapport til Det Europæiske Råd i Stockholm fremhævede en trestrengt strategi i forbindelse med de budgetmæssige konsekvenser af befolkningens aldring,

nemlig en passende kombination af 1) hurtig afvikling af den offentlige gæld, 2) foranstaltninger til forøgelse af beskæftigelsesgraden, navnlig blandt kvinder og ældre arbejdstagere, og 3) reform af pensions- og sundhedssystemerne med det formål at give dem et sundt finansielt grundlag, herunder større brug af opsparingsbaserede offentlige pensioner. Den generelle holdbarhed af de offentlige finanser afhænger også af, at der sker fremskridt med hensyn til gennemførelsen af strukturreformer på produkt-, tjeneste- og kapitalmarkederne.

Det Europæiske Råd i Stockholm opfordrede til, at de offentlige finansers holdbarhed på længere sigt indregnes som en faktor i stabilitets- og vækstpagten og de overordnede retningslinjer for den økonomiske politik. Selv om de budgetmæssige virkninger af befolkningernes aldring først giver sig udslag på langt sigt, bestemmes de af kort- til mellemfristede politiske beslutninger, som træffes inden for stabilitets- og konvergensprogrammernes tidsramme. Der må findes en passende balance mellem skattesækning og afvikling af offentlig gæld, hvilket indebærer, at sidstnævnte del må have prioritet i lande med høj gæld. De nuværende politiske valgmuligheder (såsom det mellemfristede budgetmål, hastigheden i gældsnedbringelsen og skattereformernes omfang og type), som er skitseret i programmerne, må derfor vurderes i forhold til forpligtelsen til at gøre de offentlige finanser holdbare. Skal der ske regelmæssige vurderinger af denne art på EU-plan, er der behov for en yderligere udvikling af sammenlignelige data og indikatorer. Prognoser vedrørende aldringens indvirkning på de offentlige finanser kan - efter retningslinjerne for det arbejde, der foregår i den økonomisk-politiske komité - med fordel ajourføres med regelmæssige mellemrum, f.eks. hvert andet eller tredje år, og indarbejdes i opdateringerne af stabilitets- og konvergensprogrammerne.

\*

\* \*

### **Vejen frem: styrkelse af samordningen i budgetspørgsmål**

For at den decentraliserede (bottom-up) tilgang til budgetpolitikken kan fungere, må der være en reel substans i samordningen af den økonomiske politik, idet der i de nationale politikker tages et realistisk hensyn til eurodimensionen. Markederne og offentligheden søger ikke en central finanspolitisk myndighed i ØMU, men i stedet et håndgribeligt bevis på evnen til at opnå en konsekvent budgetpolitik i euroområdet og på nationalt plan og en vilje blandt euro landene til at overholde vedtagne regler og budgetmæssige mål. En effektiv samordning af politikker forudsætter, at der eksisterer en fælles og gennemsigtig analytisk ramme til analyse af udfordringerne i forbindelse med den økonomiske politik og til udformning af politiske løsninger, og at der tages tilstrækkeligt og passende hensyn til de nationale politikkers indvirkning på euroområdet. Der er behov for en yderligere indsats for at forbedre samarbejdet om budgetpolitikken i ØMU efter disse retningslinjer.